

ФАКТОРИ ТИПІЗАЦІЇ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА У ФОРМУВАННІ ЗВІТНОСТІ Й ЗДІЙСНЕННІ АУДИТУ

Колесніченко А. С., асистент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Протягом останніх десятиліть набуває широкої популярності сфера туризму й туристичних послуг. У зв'язку з цим збільшується спектр і цикл питань, спрямованих на підвищення ефективності систем управління суб'єктами господарювання індустрії туризму, зокрема, готельно-ресторанного комплексу. Удосконалення облікових механізмів, аудиторських процедур та розробка відповідної звітної документації спроможні стати передумовою розвитку не тільки туристичної галузі, а національної економіки в цілому.

У науковому середовищі дослідження питань обліку й складання звітності, основних принципів та методів її складання широкого розкриваються в роботах відомих фахівців в галузі економіки й бухгалтерського обліку, серед них слід назвати напрацювання: Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, А.Г. Загороднього, Н.О. Каморджанової [1], В.А. Кулик [2], В.О. Лук'янова [3], Г.О. Партина, Л.В. Чижевської та інших. При цьому, заслуговує окремої уваги огляд проблем щодо вивчення факторів типізації готельного господарства в контексті формування звітності готелів і ресторанів, проведення аудиту їх діяльності.

Належне оформлення готельними закладами власної діяльності вимагає великої кількості документації щодо обробки даних й перенесення їх до обліково-фінансової звітності. Операційна документація демонструє сутність та обсяг операцій, а також виступає основою для формування звітності, яка вводиться до відповідної системи. Для кожної операції враховується тип операції. Фахівці бухгалтерії вносять дані у відповідні документи залежно від фактично отриманої інформації. З метою забезпечення якісного внутрішнього контролю облікова система ставить завдання забезпечення додаткової, незалежної документації для перевірки кожної операції [3].

Нещодавно зазнала змін статистична оцінка діяльності засобів розміщення України, що відтворилося в трансформації форм № 1-готель та № 1-курорт на введення нових форм звітності № 1-КЗР «Звіт про діяльність колективного засобу розміщування» (далі – 1-КЗР), які набули чинності. Ключовий елемент, покладений в основу нововведення, виражається у впровадженні підходу, який передбачає обробку інформації, наданої окремо юридичними особами та фізичними особами-підприємцями.

Однак, іншою стороною медалі залишається фіксація деяких розбіжностей між стандартом ДСТУ 4527:2006 та формою №1-КЗР. Так, відповідно до форми № 1-КЗР до готелів та аналогічних засобів розміщування можна віднести:

- «готель», «мотель», «готельно-офісний центр»;
- «кемпінг», «гуртожиток для приїжджих», які за ДСТУ 4527:2006 ураховуються у складі «інших засобів розміщення»;

– «гірський притулок», що за ДСТУ 4527:2006 належить до «спеціалізованих засобів розміщення»;

– «клуб із приміщенням для проживання», «студентський літній табір», дефініції яких відсутні у ДСТУ 4527:2006;

– «інші місця для тимчасового розміщування», які також не повинні враховуватися в категорії «готелі та аналогічні засоби розміщення» [4, с. 28].

Серед спеціалізованих засобів розміщування у формі №1-КЗР виділено:

– «санаторій», який включено до категорії «готелі» за ДСТУ 4527:2006,

– «дитячий санаторій», «пансіонат з лікуванням», «пансіонат відпочинку», «дитячий заклад оздоровлення цілорічної дії», «дитячий центр», «санаторій-профілакторій», «бальнеологічна лікарня», «грязелікарня», «бальнеогрязелікарня» (включаючи дитячі), «оздоровчий заклад 1-2 денного перебування», поняття яких відсутні у ДСТУ 4527:2006;

– «будинок відпочинку», «база відпочинку», які є «аналогічними засобами розміщення» тощо.

Крім того, положення інструкції щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-КЗР мають низку розбіжностей із Законом України «Про туризм», наприклад:

– щодо встановлення мінімальної кількості номерів: в інструкції зазначено, що «готелі» та «аналогічні засоби розміщення» повинні мати більше ніж сім номерів, проте в Законі України «Про туризм» чітко задекларовано, що мінімально можливий номерний фонд для віднесення засобу розміщення до категорії «готель» становить шість номерів, при цьому обмежень для «аналогічних засобів розміщення» немає;

– щодо врахування окремих засобів розміщення в категоріях «готелі» та «аналогічні засоби розміщення»: у статистичних бюлетенях, створених за формою № 1-КЗР, містяться дані щодо об'єктів, власниками або орендарями яких виступають фізичні особи-підприємці, а також зазначено, що ці заклади належать до категорій «готелі» й «аналогічні засоби розміщення», що на даний момент є неприпустимим згідно із Законом України «Про туризм» [5].

Виявлені розбіжності впливають на технологію та характер здійснення процедури аудиту, ступінь співставності отриманих результатів. Аудиторські процеси вважаються завершеними, за умови досягнення доказовості правильності й проведення звірки підсумків обліку бухгалтерії з окремими підрозділами готельного бізнесу [3].

Система управління готелем, хостелом, санаторієм, базою відпочинку та іншими закладами готельного бізнесу, яка ґрунтується на систематизації складовий, застосуванні індивідуального підходу до визначених класифікаційних груп, дозволяє реалізовувати комплексний контроль всіх бізнес-процесів закладу, з урахуванням факторів удосконалення звітної та контрольної функцій.

Таким чином, необхідно зазначити, що в Україні відсутня прийнята й чітка структура щодо класифікації колективних засобів розміщення по групах. Крім цього, не враховуються дані про діяльність цих господарських одиниць у формах статистичної звітності, що суттєво обмежує та видозмінює рамки

існуючої готельної бази, негативно впливаючи на ефективність функціонування даної сфери, та ускладнюючи процеси аудиторської перевірки.

Список використаних джерел:

1. Каморджанова Н. А. Бухгалтерский учет в гостиничном бизнесе / Н.А. Каморджанова, Д.Р. Каморджанов, Т.М. Конопляник. — Санкт-Петербург : Питер, 2004. — 448 с.
2. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: Монографія. — Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. — 373 с.
3. Лук'янов В. О. Організація готельно-ресторанного обслуговування: навч. посіб. / В.О. Лук'янов, Г.Б. Мунін. — К.: Кондор, 2012. — 346 с.
4. Організаційно-економічні засади функціонування малих готелів : монографія / С.С. Галасюк, О.В. Шикіна. — Одеса : Атлант, 2015. — 281 с.
5. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр> — Назва з титул. екрану.